

Członkostwo na Rynku Instrumentów Finansowych

Sylwia Lasota
Dyrektor Biura Członków Giełdy

Seminarium
Kontrakty futures na energię elektryczną
Warszawa, 11 września 2015 r.

Agenda

Wymagania w zakresie członkostwa oraz dopuszczenia Członków Giełdy do działania na Rynku Instrumentów Finansowych	3
Uzyskanie Certyfikatu Maklera Giełdowego	8
Zasady udostępniania informacji giełdowych Członkom Giełdy	14
Obowiązki informacyjne Członków Giełdy	16
Animatorzy na Rynku Instrumentów Finansowych	18
Zawieszenie działalności Członka Giełdy oraz rozwiązanie umowy o członkostwo	20

- ◆ Firma inwestycyjna, której działalność maklerska obejmuje wykonywanie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt. 2 lub 3 ustawy o obrocie, lub
- ◆ Zagraniczna firma inwestycyjna prowadząca działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczna osoba prawna z siedzibą na terytorium państwa należącego do OECD lub WTO prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, której działalność maklerska obejmuje wykonywanie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt. 2 lub 3 ustawy o obrocie, lub
- ◆ Podmiot nie będący firmą inwestycyjną nabywający lub zbywający instrumenty finansowe wyłącznie we własnym imieniu i na własny rachunek, jeżeli spełnia warunki zawierania transakcji na rynku regulowanym określone w ustawie o obrocie, rozporządzeniu w sprawie rynku regulowanego oraz Regulaminie RIF

- ◆ Zatrudnienie przynajmniej jednej osoby reprezentującej Członka Giełdy na RIF w transakcjach giełdowych (w przypadku krajowych firm inwestycyjnych maklera papierów wartościowych)
- ◆ Uzyskanie statusu maklera giełdowego przez osoby reprezentujące Członka Giełdy na RIF w transakcjach giełdowych – szkolenie + egzamin
- ◆ Posiadanie zezwolenia KNF na prowadzenie działalności maklerskiej (w przypadku firm inwestycyjnych)
- ◆ Uzyskanie uczestnictwa w Izbie Rozliczeniowej Giełd Towarowych (IRGiT) lub podpisanie umowy z uczestnikiem rozliczającym w IRGIT
- ◆ Złożenie kompletnych wniosków: o zawarcie umowy o członkostwo oraz o dopuszczenie do działania na RIF – odpowiednie uchwały Zarządu TGE
- ◆ Złożenie wniosku o dostęp do systemów produkcyjnych

Wniosek: o członkostwo w RIF, o dopuszczenie do działania na RIF, o dostęp do systemu notującego

◆ Wniosek o członkostwo:

- ✓ Podstawowe informacje o podmiocie występującym o członkostwo
- ✓ Informacje o osobach reprezentujących członka w kontaktach z TGE
- ✓ Podstawowe informacje finansowe (sprawozdania finansowe)

◆ Wniosek o dopuszczenie do działania:

- ✓ Zakres działania (rachunek własny / rachunek klienta)
- ✓ Termin rozpoczęcia działania
- ✓ Lista osób reprezentujących członka w transakcjach giełdowych (maklerzy giełdowi i maklerzy nadzorujący)
- ✓ Dokument potwierdzający możliwość prawidłowego rozliczania i rozrachunku transakcji na RIF

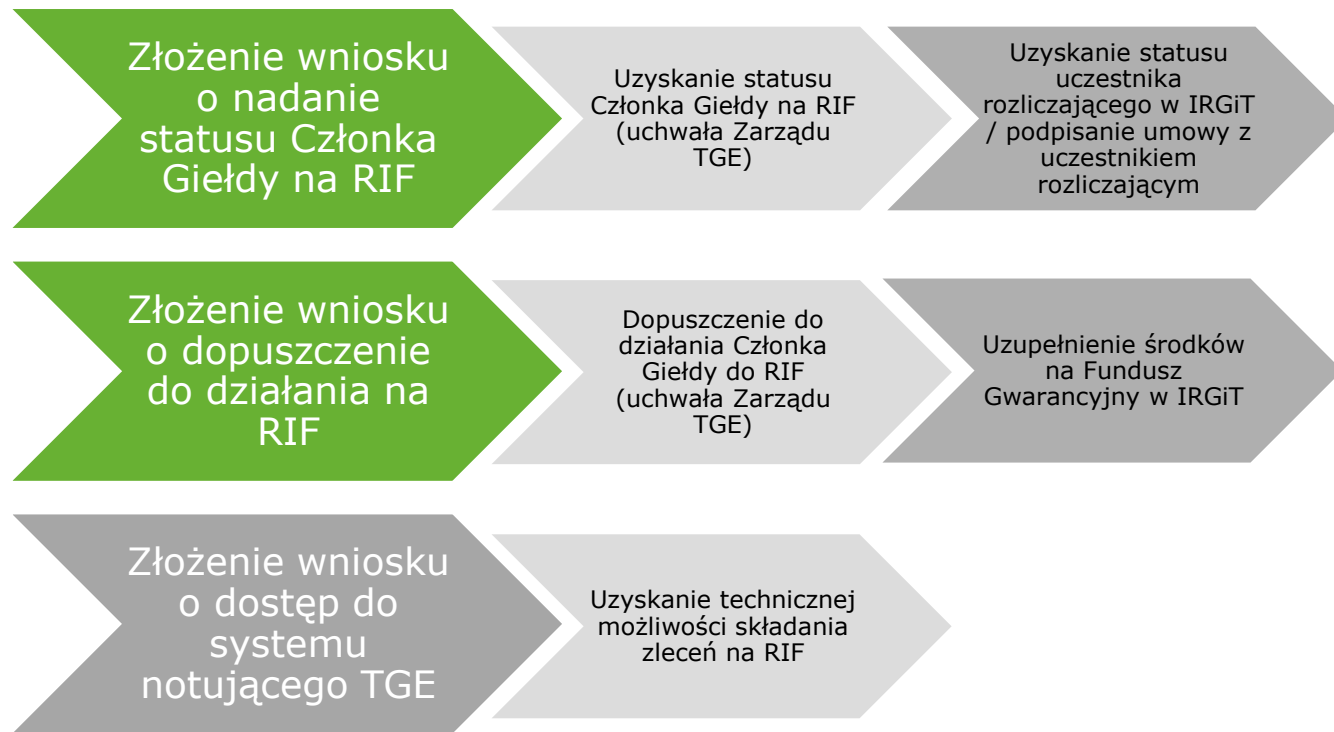
(formularze wniosków są częścią Szczegółowych Zasad Obrotu Rynku Instrumentów Finansowych Towarowej Giełdy Energii S.A.)

◆ Wniosek o dostęp do systemu notującego:

- ✓ W sprawie utworzenia dostępu typu „makler”
- ✓ W sprawie utworzenia dostępu do informacji giełdowych
- ✓ W sprawie dostępu do systemu testowego

(formularze wniosków są częścią Szczegółowych warunków dostępu do systemów informatycznych giełdy – Rynek Instrumentów Finansowych)

Członkostwo na RIF w kilku krokach

- ◆ Osoba zgłoszona przez Członka Giełdy do reprezentowania w transakcjach giełdowych na RIF
- ◆ Osoba, która odbędzie szkolenie z zakresu regulacji RIF i funkcjonowania systemu transakcyjnego Condicto, organizowane przez TGE, zakończone pomyślnie zdaniem egzaminem organizowanym przez TGE

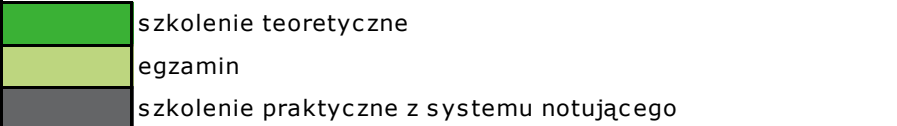

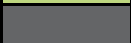
- ◆ Regulacje - Szczegółowe zasady przeprowadzenia szkolenia przez Towarową Giełdę Energii S.A. na Rynku Instrumentów Finansowych
- ◆ Szkolenie obowiązkowe dla kandydatów na maklerów giełdowych na RIF - zakres tematyczny:
  - ✓ Regulamin obrotu Rynku Instrumentów Finansowych Towarowej Giełdy Energii S.A.
  - ✓ Szczegółowe zasady regulujące działanie Członka Giełdy na RIF
  - ✓ Powszechnie obowiązujące przepisy prawa regulujące funkcjonowanie RIF
  - ✓ Zagadnienia z zakresu obsługi systemów informatycznych TGE
  - ✓ Podstawy matematyki finansowej
- ◆ Szkolenie fakultatywne z zakresu praktycznej obsługi systemów informatycznych giełdy – zakres tematyczny:
  - ✓ przekazywanie, modyfikowanie i anulowanie zleceń
  - ✓ otrzymywanie informacji o zleceniach i zawartych transakcjach
  - ✓ personalizacja ustawień aplikacji maklerskiej a w szczególności mających na celu przeciwdziałanie manipulacji
  - ✓ zagadnienia istotne dla bezpieczeństwa uczestnictwa w sesjach giełdowych

- ◆ Egzamin dla osób, które odbyły obowiązkowe szkolenie teoretyczne w formie testu:
  - ✓ Trwa 45 min
  - ✓ Formularz egzaminacyjny składa się z 30 pytań testowych
  - ✓ Za każdą poprawną odpowiedź przyznawany jest 1 punkt
  - ✓ Pozytywny wynik to przynajmniej 20 punktów
- ◆ Egzamin jest nadzorowany przez Komisję egzaminacyjną
- ◆ Wynik egzaminu jest podawany w przeciągu 3 dni od daty egzaminu
- ◆ Od wyniku egzaminu można się odwołać do Komisji odwoławczej
- ◆ Pozytywny wynik egzaminu jest poświadczony Certyfikatem Maklera Giełdowego, upoważniającym do reprezentowania Członka Giełdy na RIF w transakcjach giełdowych na Rynku Instrumentów Finansowych oraz korzystania z systemów informatycznych giełdy

Harmonogram szkoleń i egzaminów na RIF

- ◆ Szkolenia i egzaminy są organizowane we współpracy: TGE, IRGiT, ZMiD

Wrzesień 2015						
Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	So	Nd
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				
 <ul style="list-style-type: none"> szkolenie teoretyczne egzamin szkolenie praktyczne z systemu notującego						

- ◆ Wnioski o przeprowadzenie szkolenia / egzaminu należy składać do Biura Członków Giełdy bcg@tge.pl

Makler giełdowy to osoba:

- ◆ wpisana na listę maklerów papierów wartościowych prowadzoną przez KNF – w przypadku krajowych firm inwestycyjnych
- ◆ zatrudniona przez Członka Giełdy na RIF lub będąca członkiem jego władz
- ◆ posiadająca odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie na poziomie zapewniającym przestrzeganie zasad uczciwego i bezpiecznego obrotu
- ◆ która odbyła szkolenie z zakresu znajomości przepisów obowiązujących na RIF, zakończone pomyślnym wynikiem egzaminu

Makler nadzorujący to osoba:

- ◆ posiadająca certyfikat maklera giełdowego
- ◆ wskazana przez Członka Giełdy osoba pierwszego kontaktu w sprawach związanych z działalnością na RIF
- ◆ prowadząca listę maklerów giełdowych Członka Giełdy na RIF
- ◆ weryfikująca kwalifikacje i doświadczenie maklerów giełdowych
- ◆ nadzorująca maklerów giełdowych oraz przestrzeganie wymagań regulacyjnych przy przekazywaniu zleceń maklerskich, w tym nadzór nad uprawnionym dostępem do systemu notującego

- ◆ Członek Giełdy posiada dostęp do danych i informacji giełdowych w ramach dostępu do systemu notującego
- ◆ Dane moga być wykorzystywane wyłącznie w zakresie niezbędnym do działania na RIF
- ◆ Dane nie moga być wykorzystywane do tworzenia produktów finansowych, w tym indeksów lub instrumentów pochodnych, bez zawarcia odpowiedniej umowy z TGE
- ◆ Dane nie moga być rozpowszechniane na rzecz osób trzecich, bez zawarcia odpowiedniej umowy z GPW

- ◆ Członek Giełdy jest zobowiązany niezwłocznie informować TGE o wszelkich zmianach danych zawartych we wniosku o zawarcie umowy o członkostwo oraz wniosku o dopuszczenie do działania na giełdzie
- ◆ Niedopełnienie obowiązków informacyjnych może skutkować zastosowaniem środków dyscyplinarnych wobec Członka Giełdy

- ◆ Członek Giełdy, który na podstawie osobnej umowy jest zobowiązany do stałego składania zleceń kupna i sprzedaży danych instrumentów finansowych w celu podtrzymywania płynności danego instrumentu
- ◆ Umowa o pełnienie funkcji animatora na RIF określa w szczególności:
  - ✓ Minimalną liczbę instrumentów finansowych
  - ✓ Maksymalną rozpiętość cenową pomiędzy zleceniami kupna i sprzedaży
  - ✓ Czas składania zleceń
- ◆ Animatorzy na RIF działają na wyodrębnionych kontach ewidencyjnych
- ◆ Informacja o zawarciu umowy oraz jej rozwiązaniu jest podawana do publicznej wiadomości

- ◆ Zarząd TGE może zawiesić działalność Członka Giełdy na RIF lub w zakresie poszczególnych instrumentów, w przypadku gdy:
  - ✓ CG nie reguluje w terminie należności z tytułu zawartych transakcji lub nie uiszcza w terminie opłat
  - ✓ narusza przepisy obowiązujące na RIF
  - ✓ swoim działaniem może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu na rynku lub dla interesów jego uczestników
- ◆ Z chwilą zawieszenia wszystkie zlecenia tego Członka Giełdy na RIF są usuwane w zakresie, w jakim nie zostały zrealizowane
- ◆ Na żądanie IRGiT, TGE może zawiesić możliwość składania zleceń przez Członka Giełdy na okres wskazany w tym żądaniu

Uchylenie dopuszczenia

- ◆ Zarząd TGE uchyla uchwałę o dopuszczeniu Członka Giełdy na RIF, w przypadku gdy:
  - ✓ rażąco narusza przepisy obowiązujące na RIF
  - ✓ przestał spełniać wymagania przewidziane dla dopuszczenia do działania na RIF
  - ✓ nie usunął w wyznaczonym przez TGE terminie przyczyny zawieszenia

Rozwiązanie umowy o członkostwo

- ◆ jeżeli Członek Giełdy nie jest uprawniony do działania na RIF Zarząd TGE może uchylić uchwałę o nadaniu statusu Członka Giełdy na RIF
- ◆ Członek Giełdy może złożyć oświadczenie o rezygnacji z członkostwa oraz z działalności na RIF bez składania uzasadnienia

Dziękuję za uwagę

Dane kontaktowe:

E-mail: sylvia.lasota@tge.pl, bcg@tge.pl
Telefon: +48 22 341 99 72 +48 22 341 99 66

